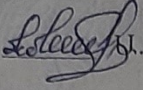

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Տնօրեն՝ Ա. Բալյան _____

<< 31 >> _____ 08 _____ 2023թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

«Չարենցավանի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգեն Ա-ի անվան 3 հիմնական
դպրոց» ՊՈԱԿ II^Գ դասարան
(ուսումնական հաստատության անվանումը, դասարան)

Դասղեկ՝ Գալստյան Վարսենիկ Վիկտորի

Քաղվածք

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻԶՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակաձուլ (ինդուկցիա), արտաձուլ (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման, համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով, դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանական խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղի ուղեգրված սովորած տեքստները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումնային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. գերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Մույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>, պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
  - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.
  - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
  - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործառնությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
  - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
  - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
  - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
  - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
  - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
  - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
  - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
  - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐՈՒՄԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ,	
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ,	
ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐՈՒՄԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐ,	
ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՏ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	ընկերություն
1	3-15-14	0938-80-09-06			Կատարված է
2	3-20-2	094-88-14-43			Կատարված է
3	5-11-39	077-19-81-95			Կատարված է
4	5-13- 3	094-99-91-28			Կատարված է
5	3-14-30	094-86-76-21			Կատարված է
6	3-4-29	094-18-01-15			Կատարված է
7	7-16-4	077-60-84-05			Կատարված է
8	1-6-10	077-25-99-89			Կատարված է
9	1-6-19	094-91-96-63			Կատարված է
10	7-4-9	094-52-69-25			Կատարված է
11					Կատարված է
12	3-35-35	077-38-36-84			Կատարված է
13	3-2-28	098-91-02-12			Կատարված է
14	7-11-34	077-65-16-07			Կատարված է
15	3-2-28	077-68-02-12			Կատարված է
16	3-19-35	098-08-61-01			Կատարված է
17	3-36-5	098-90-63-03			Կատարված է
18	8-22-7	094-90-95-97			Կատարված է
19	3-11-30	094-48-83-01			Կատարված է
20	3-6-11	094-40-37-57			Կատարված է
21	3-14-34	094-33-96-12			Կատարված է
22	5-15-18	094-20-31-61			Կատարված է
23	3-14-19	093-11-91-95			Կատարված է
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					
32					

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)՝ Երկրորդ Գ դասարանի կազմում ներառված է քսաներեք աշակերտ ,որից 12 աղջիկ, 11 տղա : Իբրև նոր ուսուցանվող առարկա ավելացավ ռուսաց լեզուն և շախմատը : Նոր ձևավորված այս դասարանում առկա են խնդիրներ կոլեկտիվ ձևավորելու հետ կապված : Դասարանի աշակերտների մեծ մասն ակտիվ , աշխույժ,շարժուն, շփվող երեխաներ են , որոնք փորձում են լինել առաջատար : Դասարանի ավագ է հանդիսանում Բադայան Միլենան, իսկ ավագի օգնական Հովհաննիսյան Հենրին :

2. Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ը_____Անհատի ձևավորման դժվարին գործում մեծ տեղ և դեր ունի ուսումնադաստիարակչական բարդ գործընթացը: Ուստի նախատեսվում է ձևավորել այնպիսի որակներ,ինչպիսիք են պարտաճանաչությունը ,մաքրասիրությունը, ազնվությունը, աշխատասիրությունը,_կարգապահությունը, ընկերասիրությունը ,ինքնուրույնությունը, դժվարություններից չվախենալու, հաղթահարելու ընդունակությունը, հայրենասիրությունը և այլն : Ստեղծել,կառուցել հստակ տարբերակված արժեհամակարգ և հետամուտ լինել ,որ այն դառնա կրտսեր դպրոցականի սեփականությունը:Սովորեցնել նաև համակեցության տարրական կանոնները:

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 **Հոգևոր դաստիարակություն**՝ Աշակերտներն անգիր ճանաչեն ազգային խորհրդանիշերը \դրոշ, զինանշան, հիմն\: Իսկ ուսումնական տարվա ընթացքում մանրամասնորեն լուսաբանել բոլոր ազգային տոները: _Բացատրել ,մեկնաբանել ազգային տոների ծագումը և_դրանց ուղեկցող ծիսակատարությունների խորհուրդը : Հոգևոր դաստիարակությունը սկսում է հենց դպրոցից և այդ նպատակով, յուրաքանչյուր երկուշաբթի օրը սկսվում է Տերունական աղոթքով :

3.2 **Գեղագիտական դաստիարակությունն** իրականացվում է մասնավորապես երաժշտության, կերպարվեստի, տեխնոլոգիայի միջոցով :Աշակերտների մոտ ձևավորվում է ճաշակ: Ձեռք են բերվում նկարելու, գույները համադրելու,ստեղծագործելու, տարբեր նյութերից սեփական ձեռքերով բարիքներ պատրաստելու կարողություններ: Ինչպես նաև կարևոր է այցելություններ կազմակերպել դեպի որևէ ցուցահանդես, տիկնիկային թատրոն կամ կրկես :

3.3 **Ռազմահայրենասիրական դաստիարակությունն** իրականացվում է երգերի և հայրենասիրական բովանդակություն ունեցող դասանյութերի միջոցով ,որոնք զետեղված են հիմնականում Մայրենի լեզվի դասագրքում :

Սովորողները պետք է դաստիարակվեն մեր դպրոցի հերոսների կենդանի օրինակներով ,ճանաչեն մեր հերոսներին և իմանան նրանց սխրանքները: :

3.4 **Ֆիզիկական դաստիարակությունն** իրականացվում է շաբաթական երկու դասաժամով : Աշակերտները կատարում են զարգացնող, հավասարակշռության , համալիր վարժություններ : Շեշտադրվում են նաև շարժախաղերը, որոնք զարգացնում են արագաշարժություն, ճարպկություն, արագ և ճիշտ կողմնորոշվելու կարողություն : Սպորտը մշակում է կամքի ուժ,աշակերտներին դարձնելով մրցունակ:

3.5 **Աշխատանքային դաստիարակությունը** սկսվում է աշխատաժամանակը ճիշտ կառավարելու կարողության ձևավորումից : Շատ կարևոր է օրվա ռեժիմի առկայությունը ,աշակերտի գործունեության ոլորտները : Պետք է մշակել արդյունավետ աշխատանք կազմակերպելու տեխնոլոգիա : Ինչպես նաև զարգացնել աշխատասիրություն :

3.6 **Բնապահպանական դաստիարակության** առանցք է հանդիսանում շրջակա միջավայրի մաքրության պահպանումը :Ինչպես նաև խնամքով վերաբերվել դպրոցի գույքին ,դասագրքերին , տետրերին , գունավոր թղթերին ,այն ամենին ինչը պատրաստված է փայտից :Մովորեցնել պահպանել բնությունը ,օգտվելով նրա բարիքներից ,այլ ոչ թե վնասել:

3.7 **Դպրոց ընտանիք կապն իրականացվում է** ծնողական ժողովների և ծնողխորհրդի միջոցով : Ամուր հիմքի վրա դնել դպրոց-ծնող հարաբերությունը:

Կազմակերպել դասալսումներ,մանկավարժահոգեբանական զեկույցներ,խորհրդատվություններ , երբեմն անհատական աշխատանք տանել ծնողների հետ :

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
I շաբաթ	ա/Դասագրքերի բաշխում : բ/Աշխատանքային պլանի կազմում:	01.09.2023թ. 08.09.2023թ.	Դասղեկ
	գ/Դասարանի ակտիվի ընտրություն :		Դասղեկ ,աշակերտներ
	դ/ „Եկեք ծանոթանանք,, դ/ժ /նորաստեղծ 2-րդ Գ-ում/		Դասղեկ,ծնողներ
	ե/ Ծնողական ժողովի անցկացում: Ծխ ձևավորում:		
II շաբաթ	ա/Դասարանական անկյան ձևավորում :	11.09.2023թ.	Դասղեկ
	բ/Հաշվառել դժվար դաստիարակվող, առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող սովորողներին:	15.09.2023թ.	
	գ/„Օրը սկսենք ..Բարև...ով,, դ/ժ		
III շաբաթ	ա/Ծանոթացնել դպրոցի տարիանման պլանին:		
	բ/Օգնել աշակերտներին արտադասարանական խմբակներում ընդգրկվելուն :	18.09.2023թ. 22.09.2023թ.	Դասղեկ,Ծխ
	գ/„ Ինչու է անհրաժեշտ օդափոխել սենյակը,, դ/ժ		Դասղեկ,
	դ/ Ներկայացնել ծնողագուրկ և առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող երեխաների անունները:		Դասղեկ, Ծխ
	ե/Մասնակցել ՀՀ անկախության 32 ամյակին նվիրված միջոցառումներին:		ԴԱԿ,դասղեկ
IV շաբաթ	ա/Աշակերտներին ներկայացնել դպրոցի ներքին կարգապահական կանոնները:	25.09.2023թ. 29.09.2023թ.	Դասղեկ
	բ/Դասարանի սանիտարահիգիենիկ վիճակի ստուգում /փոխնորդկոչիկներ,հագուստ, անձեռոցիկների առկայ/		
	գ/ „ Անվտանգ երթևեկություն ,, դ/ժ		Դասղեկ ,աշակերտներ
	դ/Մասնակցություն ՀՀ անկախության 32-րդ տարելիցին նվիրված միջոցառումներին: <<Ազատությունն իմ աչքերով >> թեմատիկ		

	կավճանկար:		
V շաբաթ	ա/ Ծնողներին ներգրավել դաստիարակչական աշխատանքներում ծնող-ուսուցիչ, ծնող-խորհրդատու :	02.10.2023թ 06.10.2023թ	Դասվար,ծնողներ
	բ/ Ծնորհալի աշակերտների ցուցակի կազմում :		
	գ/ Մասնակցություն «ՌԻսուցչի օրը» դպրոցում տոնակատարություններին		
	դ/ ,, Ինչպես օգնել մարդկանց ,, դժ :		
VI շաբաթ	ա/Դասագրքերով և գրենական պիտույքներով ապահովվածության վիճակի ստուգում :	09.10.2023թ 13.10.2023թ	Դասվար
	բ/,,Անվտանգ երթևեկության կանոնները,, տեսաֆիլմի դիտում :		
	գ/Համագործակցություն դասավանդող ուսուցիչների հետ:		
	դ/Այցելություն զինվորական պանթեոն :		
	ե/,, Մենք Հայկի թոռնիկներն ենք ,, դժ :		
VII շաբաթ	ա/ Անհատական աշխատանք առանձնահատուկ աշակերտների հետ :	16.10.2023թ 20.10.2023թ	Դասվար
	բ/ Մասնակցություն դպրոցի փորձնական տարիանման աշխատանքներին :		
	գ/ ,,Նպատակալաց եմ ես,, դժ		
	դ/Ծնողական ժողովի անցկացում :		
	ե/ Ծաղիկների խնամքի իրականացում :		
	զ/Անցկացնել դասղեկի դասալսում		
VIII շաբաթ	ա/ Դասագրքերի վիճակի ստուգում : Գրադարանավարի օր:	30.10.2023թ. 03.11.2023թ.	Դասվար
	բ/,,Խնամքով օգտագործենք դասագրքերը,, դժ		
	գ/Առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող սովորողների աշխատանքների կազմակերպում :		
IX շաբաթ	ա/Դպրոցական դասագրքերի աշակերտական պիտույքների վիճակի ստուգում :	06.11.2023թ 10.11.2023թ	Դասվար
	բ/ Հերթապահության կազմակերպում :		
	գ/ ,,Ովքեր են իմ ընկերները, Ինչն եմ կարևորում ընկերության մեջ ,, դժ		
X շաբաթ	ա/Համագործակցություն դասավանդող ուսուցիչների հետ:	13.11.2023թ 17.11.2023թ	Դասվար ուսուցիչներ
	բ/ Անհատական աշխատանք ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտների հետ :		
	գ/ ,,Համերաշխ դասարան,, դժ		
XI շաբաթ	ա/ Անհատական աշխատանք ծնողների հետ :	20.11.2023թ. 24.11.2023թ.	Դասվար
	բ/Աշխատանք հաճախակի բացակայող աշակերտների հետ :		
	գ/ ,,Գազը վտանգավոր կարող է լինել ,, դժ		

XII շաբաթ	ա/Դասարանական անկյան թարմացում : Օրագրերի ստուգում :	27.11.2023թ. 01.12.2023թ.	Դասվար
	բ/«Արագ, ուժեղ, համարձակ», սպորտլանդիային մասնակցություն :		
	գ/ „Մեր հերոս նախնիները „ դժ:		
XIII շաբաթ	ա/ Դասասենյակի հիմնավոր մաքրում : Նախապատրաստում ձմռանը :	04.12.2023թ. 08.12.2023թ.	Դասվար
	բ/Մասնակցություն հաշմանդամների միջազգային օրվան նվիրված միջոցառումներին :		Մանկավարժի օգն
	գ/„Բնական աղետներից պաշտպանվելու միջոցները,, դ/ ժ		
XIV շաբաթ	ա/ Մասնակցություն ընթերցանության „Գիտելիքի մեծագույն աղբյուրը գիրքն է,, մրցույթին:	11.12.2023թ. 15.12.2023թ.	Դասվար
	բ/ Դասասենյակի նախապատրաստումը Նոր տարվա		աշակերտներ
	գ/ „Սպորտը երեխայի կյանքում „ դժ		
	դ/Արձակուրդային առաջադրանքների կազմում :		
XV շաբաթ	ա/Աշակերտների առաջադիմության գնահատում ,ամփոփում :Արձակուրդային առաջադրանք.հանձ.	18.12.2023թ. 22.12.2023թ.	Դասվար
	բ/„Ամանորը մեր ընտանիքում „ դ/ ժ		
	գ /Համադպրոցական ծնողական ժողով :		
	II ԿԻՍԱՄՅԱԿ		

**ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ,
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ**

համար	Նախասիրական-առարկայական խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ խմբակներ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				

ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ
(ուստարվա ընթացքում կատարած աշխատանքների համառոտ ամփոփում և վերլուծություն)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, սոնետական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակառոտորակ է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրստորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՄԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրտության, պետականության և մարդասիրտության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթություն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը նպատակառոտորակ է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրտությունը, աշխատասիրտությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, էթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար:

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպությունների:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.

2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.

3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակ ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.

4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից.

4) մասնակցելու ներդրոցական և արտադրոցական միջոցառումների.

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

այլ: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. «Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր» մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման զուգակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատևությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, «ստացավ» և «հանձնեց» սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

